

Na novogradskom ratištu, iz Memoara Vojvodić Miroslava, Prnjavor 2020. godine

Kada je pokrenuta oluja u Hrvatskoj prvi i naš treći bataljon naše brigade dobijamo zadatak da idemo u Novi Grad na čuvanje granice. U Novi Grad smo stigli 09. 08. 1995. godine vozom, putevi su bili zakrčeni protjeranim Srbima iz Hrvatske sa njihovih vjekovnih ognjišta. Po dolasku u Novi Grad strašno sam se razočarao saznanjem da je miniran most preko rijeke Une i na taj način spriječeno da veliki broj Srba prijeđe u Republiku Srpsku na sigurnu teritoriju. Pravdanje za rušenje mosta našli su u tome što su začuli Hrvatske tenkove. Zašto nisu pustili tenk da krene na most pa onda zajedno dići u vazduh i tenk i most, na taj način bi bio spašen daleko veći broj Srba. Kasnije smo čuli da su ustaše počinili velike zločine nad Srbima u Dvoru na Uni. Naš treći bataljon dobio je zadatak da čuva granicu pored rijeke Une, od ušća rijeke Sane u Unu preko Poljavnica do željezničke stanice Ravnice. Odmah smo rasporedili vojsku na liniju odbrane. Vojnici na liniji su uočili da Unom pluta tijelo poginulog čovjeka. Vojnicima sam rekao da tijelo izvuku a ja sam obavijestio štab civilne zaštite Novog Grada da preuzmu tijelo i uz identifikaciju sahrane. Kako je ova pojava u početku bila učestala rukovodstvo civilne zaštite tražilo je da vojska tijela koja se zaustave otisnu niz Unu. Rekao sam da to od mog bataljona neće dočekati. Jedino ako neko od vaše familije bude u vodi javite nam mi ćemo to uraditi. Imajući iskustva u sukobima sa Hrvatima znao sam da će u koliko do istih dođe koristiti veliki broj raznih artiljerijskih projektila. Naredio sam da vojska napravi dobra utvrđenja. Vojnicima na minobacačima sam naredio da svaki minobacač mora imati bunker iz koga može gađati traženi cilj pod kišom protivničkih projektila. Pored toga što smo čuvali granicu da ne upadnu protivničke snage na našu teritoriju, imao sam još teži zadatak. Morao sam sa povjerenicima mjesne zajednice da organizujem bezbjednost brojnog civilnog stanovništva u svojoj zoni odgovornosti. Odmah sam sazvao sastanak povjerenika mjesne zajednice. Podijelio sam zadatke svim povjerenicima da u svom reonu organizuje izgradnju skloništa u slučaju granatiranja. Uložio sam veliki napor da dođem do svakog domaćinstva i da im objasnim da svaki član mora da ima sklonište u kom će sačuvati život u slučaju granatiranja. Pojedini nisu ozbiljno shvatili da će padati kiša granata u koliko protivnik sa druge strane rijeke Une odluči da nas napadne. Morao sam ih više puta posjetiti da ih opomenem i vidim dali su obezbijedili sklonište za sebe. Obavještajno bezbjednosne informacije prikupljao sam u komandi odbrane grada, civilnoj policiji i državnoj bezbjednosti. Operativnim radom na terenu došao sam do saznanja da se u mojoj zoni odgovornosti nalaze sedmorica veoma sposobnih momaka koji nisu mobilisani ni u jednu jedinicu. Ti momci su odrađivali neke poslove za republičku vlast. U svojoj zoni odgovornosti imao sam nekoliko stanovnika koji su bili spremni za saradnju sa protivnikom. Kada je protivnik počeo da osvaja Petrovac Sanski Most i dio opštine Novog Grada otišao sam u komandu odbrane grada. Tu sam našao jednog majora koji je sjedio u podrumu. Zasuo sam ga pitanjima na koje mi nije znao dati ni jedan odgovor. Kolike gubitke trpite? Sa kolikim snagama protivnik napada? Šta vam je potrebno da možete zaustaviti protivnika? Na ova moja pitanja major je samo uzvijao ramenima. Pokušao sam da dobijem odgovore na ova pitanja od obavještajca taktičke grupe Prijedor. Njegov odgovor je bio. Da on očekuje informacije od mene sa terena. Komandant brigade je dobio zadatak da pošalje jednu jedinicu u ispomoć prema Sanskom Mostu jer je bio ugrožen i Prijedor. Kako je komandant brigade samo u trećem bataljonu imao borce koji su izvršavali sve postavljene zadatke, i ovaj zadatak je dao nama. Odmah smo pristupili izvršenju zadatka. Sa kamionom TAM 110 na kome je bio trocijevac i sa par minobacača i oko šezdeset boraca krenuli smo prema Sanskom Mostu. Idući na zadatak sreli smo jednu motorizovanu brigadu koja se povlačio sa tenkovima

haubicama i svom ostalom tehnikom i mnogobrojnom pješadijom. Sa brigadom su išle i izbjeglice koje su nam vikale. Kuda će te vi tamo svi će te izginuti? Idemo da vidimo kolika vas sila goni, odgovorili smo. Kada smo prešli preko mosta na rijeci Sanici na mostu su ostala dvojica vojnika koji su se uplašili sudara sa protivnikom. Rekli smo im da čuvaju most dok se mi ne vratimo. Padao je mrak a protivničke vojske nigdje nije bilo. Odlučili smo da se vratimo do mosta i tu da prenoćimo. Kada smo došli do mosta zatekli smo minere koji su došli da ruše most. Ona dva naša vojnika koja su ostala da čuvaju most su spriječili minere da ruše most dok se mi ne vratimo. Te noći je Peta Kozarska Prijedorska brigada napustila koridor i došla da brani svoj grad. Tako je front na tom dijelu stabilizovan. Mi smo se vratili u Poljavnice na svoje redovne zadatke. Sedamnaestog septembra sam ponovo obišao sva domaćinstva u svojoj zoni odgovornosti. Objasnio sam im da svi moraju otići u sklonište ako protivnik napadne. Da u skloništima moraju imati toplu garderobu, određenu količinu hrane i vode. Prema aktivnosti protivnika a i po intuiciji predosjećao sam da će protivnik da napadne na našem pravcu. Naj veća opasnost prijetila je na ušću rijeke Žirovnice u Unu. Na tom mjestu je protivnik mogao čamcima brzo prebaciti veći broj vojnika. Osamnaestog septembra ujutro nešto mi je govorilo da se nešto dešava baš na ušću Žirovnice u Unu. Poslao sam zamjenika komandanta bataljona da ode i da provjeri kakvo je stanje na liniji. On je sjeo u auto i proveo se do ušća Sane u Unu i brzo se vratio. Upitao sam ga jeli uočio išta neobično. Rekao mi je da je sve uredno samo je tenk tukao iz Dvora na Uni kad sam prolazio. Kako je uredno kad je tenk tukao, vidiš da smo napadnuti. Kurir i ja smo odmah otrčali pješke do linije prema ušću Žirovnice u Unu. Kada sam dotrčao do prvih rovova pitao sam vojnike dali znaju šta se dešava. Oni su mi rekli da je sve mirno. Ja sam pogledao na Mešinovac brdo iznad ušća Žirovnice. Uočio sam protivničkog vojnika kako puca po kućama u selu. Kada sam pokazao gdje im je protivnički vojnik stigao oni su se dali u bjegstvo. „Ljudi ne bježite organizujte se i branite da se protivnik širi niz Unu, a ja odo pred njih da ih otjeram sa Mešinovca. Brzim šprintom sam otrčao u komandu bataljona. Rekao sam zamjeniku komandanta bataljona da odmah ide na liniju i da sa vojskom spriječi širenje protivnika prema Poljavnicama. Ja sam sjeo u džip i otišao da organizujem borce da otjeramo protivnika sa Mešinovca. Usput sam naišao pored komande brigade i tražio od komandanta brigade da sve rezervne snage pošalje da se suprotstavimo protivniku na Mešinovcu. Velikom brzinom sam otišao do položaja naših minobacača gdje sam našao vojnike koji su se povukli sa linije. Protivnik je izvršio snažan udar. Naši borci koji su preživeli pakao na Ozrenu nisu imali hrabrosti da prihvate borbu sa specijalcima Hrvacke vojske. Povukli su se sa položaja da sačuvaju svoje živote. Prilikom probijanja naše linije ubili su dvojicu naših vojnika i tridesetosam civila u Tunjicama. Protivnik je minobacačima tukao zaprečnu vatru po Mešinovcu. Minobacačkom paljbom protivnik mi je pokazao dokle su oni stigli. Rekao sam okupljenim borcima da ja idem pred protivnika a ko se osjeća spreman za borbu da ide zamnom. Požurimo da što prije stignemo do mjesta gdje padaju granate dotle nema protivnika. Krenulo je petnaestak boraca zamnom. Jedan mladi borac je odmah krenuo uz komentar koji mi i sada odzvanja u ušima. „Zar zadnji dan rata moram da poginem“? Među borcima koji su krenuli zamnom bila su i dvojica mještana. Brzim koracima smo stigli do trocijevca koji je bio napušten od strane posade. Tu je bio i poljski telefon sa kojim sam odmah uspostavio vezu sa komandom bataljona. Krenuli smo dalje do pozicije gdje su padale granate. Kada smo stigli vojnici koji su krenuli zamnom stali su. Ja sam išao dalje prateći položaj protivnika. Ja sam išao sam stotinjak metara kroz šiblje i vraćao se po borce uvjeravajući ih da nema opasnosti. Oni su kretali zamnom i pratili me do pozicije do koje sam prije stigao a to su znali po utabanom tragu koji sam ostavio i opet su stali. Tako smo se kretali. Sve ove radnje ponavljali više puta sve dok nisam zašao duboko

iza leđa protivnika. Ušli smo do samog ruba Mešinovca. Tu smo naišli na protivničke vojnike. Tada smo otvorili vatru po njima. Ja sam krenuo još dalje protivnik zbog pucnjave nije čuo moje korake. Prišao sam protivničkim vojnicima na desetak metara da bih vidio sve njihove položaje. Odjednom je pucnjava utihnula samo se čulo punjenje sanžera metcima. Tog momenta nisam smio napraviti ni jedan pokret da me ne bi protivnici primijetili. Molio sam boga samo da neko zapuca pa da se mogu povući nazad. Sekunde su u tom momentu bile vječnost. Kada je ponovo počela pucnjava ja sam se izvukao nazad. Uzeo sam radio stanicu i obavijestio komandu o svojoj poziciji da nas ne bi tukli artiljerijom. Od komandira minobacačija tražio da tuče unaprijed određeni cilj po šiframa. On mi je rekao da smo mi tu na tom cilju. Čovječe tuci nas je malo a njih je puno više. Doletjela je minobacačka granata i pogodila tačno tamo gdje sam se sreo sa protivničkim vojnicima, a to je dvadesetak metara dalje od nas. Poslije tog pogotka krenuli smo dalje naprijed i presjekli njihovu polukružnu odbranu. Prilikom okršaja kada smo razbili protivničku odbranu Jedan od naših vojnika je pao pogođen metkom u glavu. Kada smo mu prišli vidio sam da je to onaj mladi vojnik koji je prokomentarisao „zar zadnji dan rata moram poginuti“. Davao je znake života pa smo ga brzo transportovali do saniteta. Stigao je do Banjaluke ali je brzo podlegao ranama. I danas nosim teret na duši što ga nisam vratio da ne ide zamnom u akciju, tim više što sam ga poznavao kao malog. Kada smo se ubacili u protivničke redove na poziciju iz koje nas nisu mogli otjerati dok ne priđu na dvadesetak metara do nas. Oficir bezbiječnosti naše brigade mi je reka. „Čovječe jesi ti prodoran u napadu“. Moramo otjerati protivnika sa Mešinovca u Hrvacku a to ne možemo bez odlučnosti. Tu odlučnost moramo prvenstveno pokazati protivniku. Dvojica mještana koja su bila samnom rekli su mi „mi smo se na ovom brdu igrali kao djeca i znamo svaku stopu a ti se bolje snalaziš od nas“. Meni Bog preko anđela čuvara govori šta da radim. I ovom prilikom sam pokazao da za mene nije bilo da se nešto ne može uraditi. Sve se može uraditi samo uz Božiju pomoć. Zbog moje hrabrosti i odlučnosti da budem na usluzi svome narodu Bog mi je velikodušno pomagao. Oficir bezbiječnosti sa dva policajca da bi se što prije izvukli iz nastale pozicije rekli su da moraju da idu na neke druge zadatke i odoše. Protivnik je bio tako blizu da su čuli svaku riječ mog razgovora na radio stanici sa komandom bataljona. Na moje traženje pojačanja oni su pojačali pritisak na nas. Rekao sam borcima da simuliramo dolazak pojačanja. Pozvao sam minobacače da tuku plotunom na petnaest metara pored nas po protivniku a ja sam povikao evo pojačanja sada ćemo da ih otjeramo odavde. Otvorili smo snažnu pješadisku vatru. Tako smo umirili protivnika. Nakon pola sata stiglo nam je pojačanje. Komandir čete drugog bataljona koji je bio rodom iz Ravnica opština Novi Grad doveo je grupu vojnika do nas. Sa pun ambicija pokušao ja da napravi snažan pritisak na protivnika. Ispalili su tromblonske mine otvorili pješadisku vatru ja sam tražio podršku minobacača. U momentu kada je doletjela minobacačka granata komandir čete se zaletio i bacio bombu. Jedan veliki geler ga pogađa u prsa, on je pao uz povik pogibo. Ne boj se kad možeš da pričaš preživjećeš. Geler ga je pogodio u prsa napravio ranu tako da su se vidjela pluća. Previli smo mu ranu i dvojica vojnika su ga odnijeli sa bojišta. Poslije mi je pričao da je svo vrijeme do Banjaluke prepjevao da štoviše krvi izbacila iz pluća. Protivnik je snažnom artiljerijskom vatrom granatirao Londže, Tunjice i Poljavnice, a mi smo bili u artiljerijskom zvonu. Protivnik je po svaku cijenu htio preko Londži da zauzme Kulu i željezničku stanicu Novi Grad. Granatama pretuče sve objekte u Londžama a onda pokrene pješadiju na Londže. Ja sam sa svoje pozicije vidio svaki njihov pokret, i navodio minobacačku vatru po njima. Tom prilikom su trpili velike gubitke i odustajali od napada. U tim pokušajima da krenu u napad protivnik je izgubio nekoliko oficira i veliki broj vojnika. Sve se ovo događalo u intervalima u razmaku sat do dva. Poslije snažnog granatiranja Londži pokretana je pješadija

koju smo preciznim granatiranjem neutralisali u samom polasku. To se ponavljalo osamnaestog i devetnaestog septembra po danu. Noć između ova dva dana je bila mirna, ali je bila veoma duga. Poslije pola noći je zahladilo. Dio tijela koje je bilo izloženo vedrini smo okretajući se grijali od hladnu zemlju. Devetnaestog septembra Borci koji su bili samnom unervozili su se i počeli da paniče. Sam bog je poslao jednu ženu koja je sa jednim zavežljajem stvari i stolicom na kojoj je sjedila pored Tunjičkog potoka tačno ispod nas. Rekao sam svojim saborcima. Kad ona žena smije da sjedi dole sama i uzda se u nas da ćemo je sačuvati, moramo i mi ovdje da opstanemo. Dok je ta žena dole znajte da dole nema protivnika. I nema opasnosti da će nam protivnik zaći iza leđa. Tako je ova žena bila jedna od ključnih osoba za odbranu Novog Grada. Nikada nisam istražio ko je bila ta žena. Ona je bila jedina na liniji odbrane od Mešinovca do željezničke stanice Novi Grad. Na tom dijelu nije bilo nijednog našeg vojnika. Da bi malo opustio saborce ubacio sam malo crnog humora. „Šta ste se rastužili imamo mi porodicu koja će da nas žali, ne moramo mi sami sebe žaliti. Govorio sam saborcima da se ne trebamo mi plašiti Hrvata oni su kukavice neka se oni plaše nas. Morao sam se pazim da me ne bi neko od prisutnih boraca likvidirao i tako našli razlog za bježanje sa ovog strašnog mjesta. Drugog dana boravka među protivničkim vojnicima pojavljivale su se razne dezinformacije. Jedne od njih su: Da sam ja poginuo, da je protivnik osvojio Kulu, da je protivnik preko ade tenkovima prešao na našu teritoriju i tako dalje. Sam komandant brigade me pitao dali su protivnici zauzeli Kulu i dali su sa tenkovima prešli na Adi. Obadvije ove kote sam vidio sa svoje pozicije. Rekao sam mu da na Kuli nema nikoga a na Adi je mirno. Ova dva dana nismo imali nikakvo snabdijevanje sa municijom, vodom i hranom. Sve je ovo dodatno unosilo nervozu i paniku među vojnike. U jednom momentu oko podne do nas je došao komandir čete našeg bataljona i doveo nekoliko boraca koji su izrazili želju da budu samnom na zadatku. To je ohrabrilo i umirilo uspaničene vojnike. Zadatak se sam po sebi nametnuo. Da ne dozvolimo da protivnik sastavi polukružnu odbranu na Mešinovcu. Da ne pokrene napad na Londže u kojim nije bilo ni jednog našeg vojnika od naše pozicije pa do željezničke stanice Novi Grad. Dva dana smo uspješno sprečavali protivnika da ostvari svoj cilj. Ja sam bio odlučan da se sa te pozicije ne povučem ni po cijenu smrti, jer je to bio jedini ključ odbrane Novog Grada. Znao sam ako padne Novi Grad da će na udaru biti i Prijedor. A onda bi imali na stotine a možda i na hiljade mrtvih. Ja to ne bi mogao podnijeti a da ne učinim sve što je u mojoj moći da to spriječim. Naši brigadni vezisti su uspjeli da uhvate frekvenciju radio uređaja na kojoj je protivnik radio akciju. Prisluškivanjem su dolazili do informacije kada će krenuti u napad pa nam je tako bilo lakše kontrolisati protivničke pokrete. Na radio uređaju čulo se da vojska koju tjeraju po svaku cijenu u napad govore „štaćemo ovi ne bježe oni su ljudi ne možemo ih potisnuti nikako“. Negdje poslije podne naletio je jedan avion niz rijeku Sanu i ispalio rakete na protivničku vojsku koja je bila koncentrisana kod mosta na rijeci Žirovnici. Istog momenta se podigao oblak crvene prašine od polupane cigle i crijepa. Naš vezista se šokiran zgrčio i počeo da grca i jedva izgovarao „vode“. Iz stanja šoka sam ga morao vratiti šamaranjem. Čovječe nemamo vode već dva dana a ti je tražiš. Tek su naletjela dva aviona šta ćeš ako naleti desetina aviona. Odmah iza prvog aviona naletio je drugi uz Unu i prosuo bombe po Londžama. Tek što sam pomislio onaj prvi avion je bio naš, a ovaj je protivnički jer gađa ciljeve koje je protivnik gađao dva dana. Razuvjerio me protivnik jer je taj avion gađao sa raketo stinger iz Dvora na Uni. Pilot je izbacio mamca i sa vještim manevrom izbjegao raketu. Ovaj avion su oborili Srbi sa ručnom protivavionskom raketom. Od bačenih bombi po Londžama podigao se crni dim. Taj dim je zakrio podignutu crvenu prašinu. Ja sam se zapitao jeli samnom sve uredu kako crvena prašina odjednom postade crna. Onda sam shvatio da je to dim od bombi. Kako su bombe

padale odmah od Tunjičkog potoka geleri su udarali i po nama. Tada su dvojica vojnika tu ranjeni od tih bombi. Upitao sam se ko odredi ove ciljeve da jedan avion tuče po protivniku a jedan po nama. Pogledao sam dali je ona žena preživjela nalet aviona. Ona je i dalje mirno sjedila pored Tunjičkog potoka. Tada sam ostao bez trojice boraca dvojica ranjeni od avionskih bombi a jeda izgubljen od šoka otišli su u sanitet da im se ukaže prva pomoć. Vojnik koji je doživio šok bio je vezista. Od komandanta brigade sam tražio da pošalje novog vezistu koji je brzo stigao. Pomislio sam da je avion svojim dejstvom po Londžama protivniku pokazao da tu nema naših vojnika. Imali su dobro pripremljen teren za napad. Protivnik je dva dana granatirao a sada im je pomogao i naš avion. Do napada ipak nije došlo. Naša artiljerija i avion su granatiranjem pogodili protivničke položaje u Dvoru na Uni i izbacili veliki broj vojnika iz stroja. Približavala se noć. Protivnička komanda je odlučila da povuče svu vojsku sa Mešinovca i Tunjica nazad u Hrvacku i da odustane od napada. Moj jedan borac i ja smo bili na oko šest metara pored staze kojom su se protivnički vojnici povlačili sa Mešinovca. Na Mešinovcu ih je bilo oko sedamdeset. On me stalno zapitkiavao hoćemo li pucati. Ja mu nisam dozvolio želio sam da svi ti momci stignu kući svojim najmilijim živi i zdravi. Naše je bilo da spriječimo protivnika u njegovoj namjeri a ne da ubijamo ljude, tako sam se ponašao svo vrijeme rata. Kada je poslednji vojnik strčao sa Mešinovca u Tunjice rekao sam sada pucaj. Ispucali smo po jedan rafal za njima za ispraćaj. Tada sam ja krisnuo iz sve snage da bi se ispraznio. Poslije me sedam dana bolelo grlo. Pozvao sam vojnike da prođemo predjelom gdje je bila protivnička vojska i da se spustimo u Poljavnice. Nama dvojici se pridružio samo vezista. Ostala vojska je otišla okolo u bazu. Nas trojica smo pregledali teren gdje je bila protivnička vojska. Našli smo veliki broj dijelova garderobe i čizama sve je bilo natopljeno krvlju. Nadam se da je većina pogodenih protivničkih vojnika preživjelo. Kada smo se spuštali sa Mešinovca u Poljavnice trebali smo da se sastanemo sa našim vojnicima koji nisu dozvolili protivniku da širi osvojenu teritoriju. Oni su nas posmatrali u nevjerici. Kako mi idemo iz šume u kojoj su do prije deset minuta bili protivnički vojnici. Rekao sam im da se opuste da se protivnička vojska vratila u Hrvacku. Otišao sam u komandu bataljona željan hrane vode i odmora. Dvadesetog septembra sam ujutro rano otišao u Tunjice da ispratim sanaciju bojišta. U Tunjicama smo pronašli nekoliko radnih karata sa pravcem napada i sa artiljeriskim ciljevima koji su dosegali čak do Prijedora. Našli smo veliku količinu hrane sa kojom smo hranili bataljon oko sedam dana. Po našoj procjeni u Tunjice je bilo prebačeno preko dvjesto protivničkih vojnika specijalno obučenih u bazama nato pakta i na Mešinovcu sedamdeset. Tu se pojavila jedna snimateljska ekipa koja je počela da snima stanje u Tunjicama. Nama su na seminarima oficira za bezbjednost strogo podvukli da ne dozvolimo bilo kome da vrši snimanje na liniji bez odobrenja komande korpusa. Tražio sam od snimatelja to odobrenje a oni ga nisu imali. Odmah sam im zabranio snimanje i poslao jednog vojnog policajca da snimatelje sprovede u komandu brigade. Vojska trećeg bataljona se vratila u svoje rovove, a vojska drugog bataljona je počela da pljačka po srpskim kućama iz kojih su Srbi morali pobjeći zbog velikog granatiranja. Tada je naišao načelnik brigade koji me iznenađeno pitao zar ti nisi ranjen? Rekao sam mu zar nisam poginuo? Takva je dezinformacija plasirana u toku napada protivnika. Tražio sam od načelnika brigade da spriječi pljačkanje srpskih kuća, došli smo da ih branimo a ne da ih pljačkamo. Načelnik me razočarao sa svojim odgovorom. Rekao je da nije grijeh pljačkati napuštene kuće. Rekoh mu ja onda imam tri preduzeća u Poljavnicama Lignošper, Unametal i Krajina prevoz. Prvi sam ušao u te firme koje su bile napuštene. Tada sam zatražio od komandanta brigade da povuče drugi bataljon iz moje zone odgovornosti, što je on odmah i učinio. Obilazeći kuće u Tunjicama u jednoj kući koja je bila stotinjak metara od mjesta gdje

je protivnik gomilao svoje snage za dalji napad, pronašli smo obavještajca Novogradske brigade i petoricu ljudi koje sam prije napada protivnika operativnim radom utvrdio da bi mogli biti potencijalni izdajnici. Obavještajac je bio sa autom u kome smo našli tri radio uređaja koja su bila na frekvenciji na kojoj je protivnik radio napad. Odmah sam ih zarobio i predao oficiru bezbiječnosti naše brigade. Računao sam da će neko doći da ispita i mene i njih pa da se utvrdi tačna njihova uloga u toku napada protivnika. Komanda operativne grupe Prijedor za koju načelnik glavnog štab vojske Republike Srpske kaže da nije znao da postoji unapred je znala ko je dobar a ko loš momak. Bez bilo kakvog ispitivanja šalje depešu sledeće sadržine. Parafraziram: para policija hapsi srpske oficire u Poljavnica likvidirati para policiju a to sam ja. Imao sam sreću da sam sa generalom Milovanovićem proveo dvadeset dana u banji Slatina. Družeci se tih dana razgovarali smo o ratnim uspomenu. Kada sam ga upitao šta zna o bitki za odbranu Novog Grada oštro mi je rekao. „Nemoj da mi spominješ Novi Grad tamo sam trebao da budem likvidiran“. Ispričao mi je da je dobio informaciju da ga treba likvidirati neki Bera. Kada je kao načelnik glavnog štaba vojske republike Srpske došao na sastanak kriznog štaba opštine Novi Grad izvadio svoj pištolj i dao ga predsjedniku opštine samim tim predsjedniku kriznog štaba koji se prezivao Bera. „Evo ti moj pištolj da ne prljaš svoj i ne trošiš svoju municiju pa me ubi“. Neko je od članova štaba rekao da to nije taj Bera. Radi se o drugom čovjeku. Još mi je ispričao kako ga je Vasvija Vidović advokat koji je branio muslimane koji su činili ratne zločine između ostalih i Namera Orića, skinula sa crvene potjernice Interpola. Ova činjenica je malo poznata u javnosti. Kada se general Milovanović našao na crvenoj potjernici interpolu očekivao je hapšenje. Jednog dana je zazvonio telefon u njegovom stanu. Sa druge strane javila se Vasvija Vidović Koja je rekla generalu. „Generale jel de da se vi čudite što vas ja zovem“? „Pa čudno mi je“. „Hoćete li vi da vas ja skinem sa crvene potjernice interpolu, nemogu dozvoliti da se tako častan čovjek nalazi na istom spisku sa mojim klijentom koji ima krvave ruke do ramena“. Mislila je na Namera Orića. „Kako misliš to učiniti kada zahtjev treba da potpiše neko od visokih funkcionera BiH“? „To je moj problem“. Uspjela je da generalovo ime skine sa crvene liste interpolove potjernice i na taj način sačuva našeg časnog generala od Haškog kazamata. Žalosno je to što su ga neki Srbi zbog svojih ličnih interesa htjeli ubiti. Nije im ništa značilo što je taj čovjek bio naj sposobni oficir toga vremena. U svakoj situaciji se držao čojstva, pa su ga zato poštovali i protivnici. Sam general Mladić je govorio da je general Milovanović čovjek od sedamdeset kilograma a sa četrdeset kilograma mozga. Generale veže nas ista sudbina za Novi Grad rekao sam. Ponosan sam što sam kao i vi osuđen na smrt od strane ratnih profitera i Srpskih izdajnika. To mi govori da sam radio dobar posao za svoj Srpski narod. Tada sam mu ispričao kako sam ja odbranio Novi Grad a poslije toga osuđen na likvidaciju Od strane komande taktičke grupe Prijedor. General mi je tada rekao da ne zna da je postojala ta taktička grupa. Tako sam ja koji sam naj zaslužni za odbranu Novog Grada osuđen na smrt od strane visoke srpske komande. Ta presuda bez suđenja je trebala da predstavlja priznanje za nesebično požrtvovanje za spašavanje velikog broja stanovništva i odbrane teritorije. Posumnjao sam da sam im poremetio neke njihove planove. Da je moja likvidacija bila ozbiljna stvar govori činjenica da me odmah zvao oficir bezbiječnosti iz komande korpusa sa kojim sam se sretao na seminarima. Tražio je od naših vezista da mu se ja lično javim na telefon. Kada sam mu se javio upitao me „Gdje si čovječe jesi li živ i zdrav“? Evo me hvala bogu još sam živ i zdrav sam. Upitao sam ga zašto pita? Rekao je „Znam ja dobro šta je bilo i šta je spremljeno za tebe“. „Čuvaj se ti si mudar čovjek“. Zauzet borbom protiv protivnika i sanacijom bojišta nisam imao vremena da napišem izvještaj o događaju u mojoj zoni odgovornosti. Otišao sam u komandu brigade da zajedno sa starješinama brigade napišemo izvještaj o događaju. Po

dolasku u komandu komandant brigade mi je odmah dao izvještaj koji su oni u komandi napisali o događaju u mojoj zoni i poslali taktičkoj grupi Prijedor. Kada sam pročitao izvještaj vidio sam da se ni jedno slovo iz izvještaja ne slaže sa stvarnim događajem na terenu. U izvještaju su naveli da je diverzantska grupa upala u Tunjice i počinila diverziju. Ovakav izvještaj se ne može povezati sa zdravim razumom. Protivnik je za dva dana ispalio oko osamnaest hiljada artiljerijskih projektila raznih kalibara i iz raznih oruđa. Prebacio je preko dvije stotine dobro obučениh vojnika u Tunjice i oko sedamdeset na Mešinovac. Trebali su da naprave vojničkim riječnikom rečeno mostobran da polože pontonski most preko Une i da uvedu tenkovske čete u napad. Cilj napada je bio zauzimanje Novog Grada i napad na Prijedor. Ne znam kome je trebao ovako falsifikovan izvještaj, ali sam siguran da je to plod dvodnevnog boravka obavještajca taktičke grupe Prijedor kod našeg komandanta brigade dok je tekao napad protivnika. Niko iz brigade me nije upozorio da je moj život u opasnosti. Povezujući depešu o mojoj likvidaciji. Ovako falsifikovan izvještaj. I činjenicu da me niko iz brigade ne upozorava da sam u opasnosti. Razgovor sa oficirom za bezbjednost komande prvog krajiškog korpusa. Dovelu me do zaključka da ne trebam da insistiram na tačnosti izvještaja u mojoj zoni odgovornosti, Jer to višim komandama iz nekog razloga ne odgovara. Bio sam presretan što sam uz Božiju pomoć uspio da spriječim protivnika da ostvari svoju namjeru, i što je na taj način veliki broj ljudi sačuvan od pakla koji bi ga zadesio da je Novi Grad pao u ruke protivnika. Nekoliko mještana je došlo da me upozna. Čuli su od naših vojnika sa minobacača gdje komentarišu u toku napada zar opet Vojvodić mora da spašava brigadu. Preko sedamdeset posto civilne policije Novog Grada me pri svakom susretu upozoravalo da se čuvam da hoće da me ubiju i da bi bilo najbolje da napustim Novi Grad. Ja sam im odgovarao da to nije ništa novo da me već četiri godine hoće da ubiju ali dragi Bog me sačuvao. Nikada ne bi pristao da budem dezertar pa i po cijenu smrti. Oni samo odmahnu glavom uz komentar pa ti si lud. Pitao sam se šta treba da se dogodi u jednoj državi pa da se proglasi ratno stanje? Protivnik je zauzeo sedam opština dvije žestoko napao koje su nadljudskim naporima odbranjene, prijetila je opasnost da bude napadnuta i Banja Luka. Nikome nije padalo napamet da proglasi ratno stanje. Dugo sam o tome razmišljao i došao do zaključka. Odluku o proglašenju ratnog stanja trebalo je da donesu ljudi koji su se na razne načine bogatili u toku rata dok je sirotinja krvarila u rovovima. Ti ljudi su švercovali sa visoko akciznom robom: gorivom, cigaretama, alkoholom i tako dalje. Uzimali su od bogatih novac da ih oslobode od rata a neke su vodili da su na ratištu i ako nisu bili. Proglašenjem ratnog stanja svi ovi ljudi koje su oslobodili bili bi mobilizovani, a i ti profiteri bi morali ići na front. Tada bi bili ugroženi njihovi životi i profit koji su sakupili u toku rata. Profita i svojih života nisu mogli da se odreknu ni po cijenu da izgubimo cijelu Republiku Srpsku. Sve bi dali samo da njima bude dobro. Da takvim ratnim profiterima nije stalo do svog naroda i države vidjeli smo iz primjera u Srpskoj Krajini u Hrvackoj. Rukovodioci Srpske Krajine učinilo je sve da vojska Srpske Krajine ne pruži nikakav otpor protivniku. To isto je pokušano primijeniti i u Republici Srpskoj. Izdavana su naređenja jedinicama da se povlače sa položaja prije nego što protivnik napadne. Da se odlučnom borbom mogla odbraniti cijela teritorija koju su Srbi držali pod svojom kontrolom pokazano je u Novom Gredu i u Dubici a i u odlučnosti Prijedorске brigade da odbrani svoj grad. Dvadesetprvog naveče otvorene su karte do kraja. Rukovodstvo Novog Grada veći broj stanovništva iz moje zone odgovornosti pokreće u izbjeglištvo. Pale zgradu opštine i stanicu policije i povlače se iz grada. Novogradska brigada napušta liniju odbrane svog grada bez ispaljenog metka. Pozadinci našeg bataljona nam javljaju da su oni sada prva linija odbrane. Krenuli smo iz Poljavnica prema gradu da vidimo šta se događa. Kad smo došli do mosta preko Sane našli smo minere

koji hoće da sruše most. Pitali smo zašto to rade? Rekli su da im je tako naređeno. Dok smo ubjeđivali minere da ne treba da ruše most, stigao je Arkan sa svojom jedinicom. Arkan je naredio da se uklone mine sa mosta. Ušli smo u grad sa Arkanovom jedinicom i u gradu zatekli samo pse i mačke. Protivničkih snaga nigdje nije bilo. Tada je Arkan uzeo stvar u svoje ruke. Hapsio je sve vojnike Novogradske brigade šišao na nulu i vraćao na liniju. Šišanje je imalo dvostruku ulogu. Jedna da obilježi dezertere, a druga da se pokažu protivniku kao da su svi Arkanovi vojnici. Tako su i neki vojnici naše brigade bili ošišani od strane Arkana. Tada mi je bilo u potpunosti jasno da je obavještajac Novogradske brigade radio sve da Novi Grad padne preko naše brigade. Nije mi bilo jasno po čijem naređenju je trebalo da padne Novi Grad dali po vojnoj ili po civilnoj vlasti. Odgovor na ovo pitanje sam dobio poslije prvih posleratnih izbora . Kada je obavještajac Novogradske brigade od strane SDS-a predložen i izabran za predsjednika opštine Novi Grad. Preostali dio boravka na liniji odbrane Novog Grada proveo sam isključivo u svojoj zoni odgovornosti. Tu sam imao zaštitu svojih saboraca od likvidacije. Poslije sam pitao komandanta i načelnika svoje brigade, dali su znali da sam ja trebao da budem likvidiran pošto sam odbranio Novi Grad? I zašto me nisu upozorili da je moj život u opasnosti? Potvrdili su da su znali i da su bili sigurni da sam ja sposoban da tu opasnost izbjegnem. Kako su vodili brigu o mom životu tako su svo vrijeme rata vodili brigu o svim borcima brigade. Dvadesetčetvrtog oktobra 1995. godine iz Novog Grada odlazimo u Omarsku na kratki odmor.